

DIS Aalborg
2. marts 2016

Herredsfogeder, by- og birkefogeder
samt skrivere
og deres slægter

Ole Færch

Færch-
slægterne
i
Danmark

1998

Ole Færch

DAGMAR LARSEN

Nibes ukendte forfatterinde

Af Ole Færch

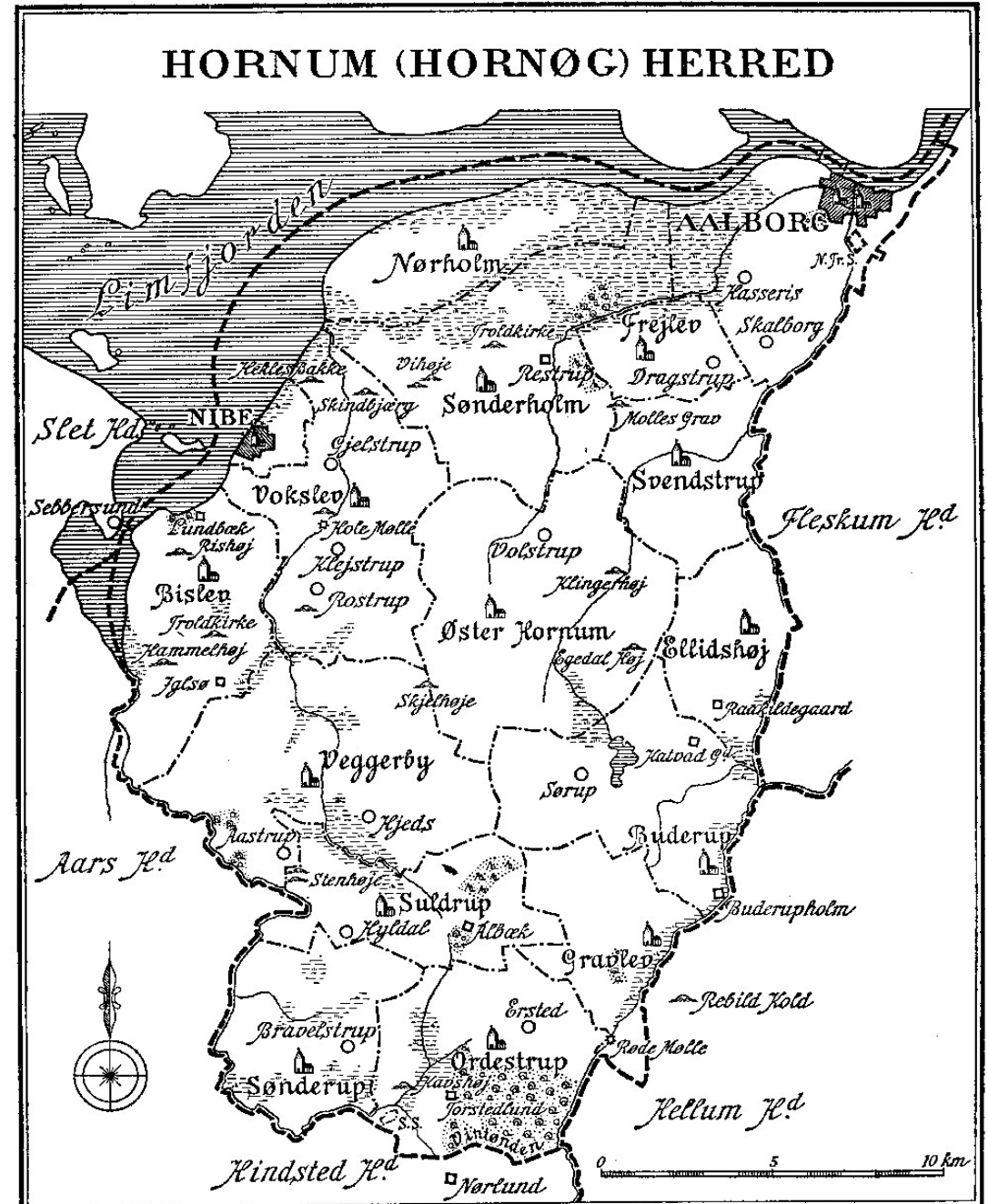
Diplomatarium Hornumense

Bind 1 (2)
1216-1581

2004

Ole Færch

Hornum herred
efter Torkild Gravlund
Herredsbogen Jylland

Diplomatarium=brevfortegnelse

- Tingsvidner
- Skøder
- Gavebreve
- Domme

- Karakter af enkeltdokumenter

- 1216-1636

Himmerlandske
herredsfogeder
by- og birkefogeder
samt
-skrivere

Ole Færch

Slægtens Forlag
Anton Blaabjerg

HIMMERLANDS
BOMÆRKER

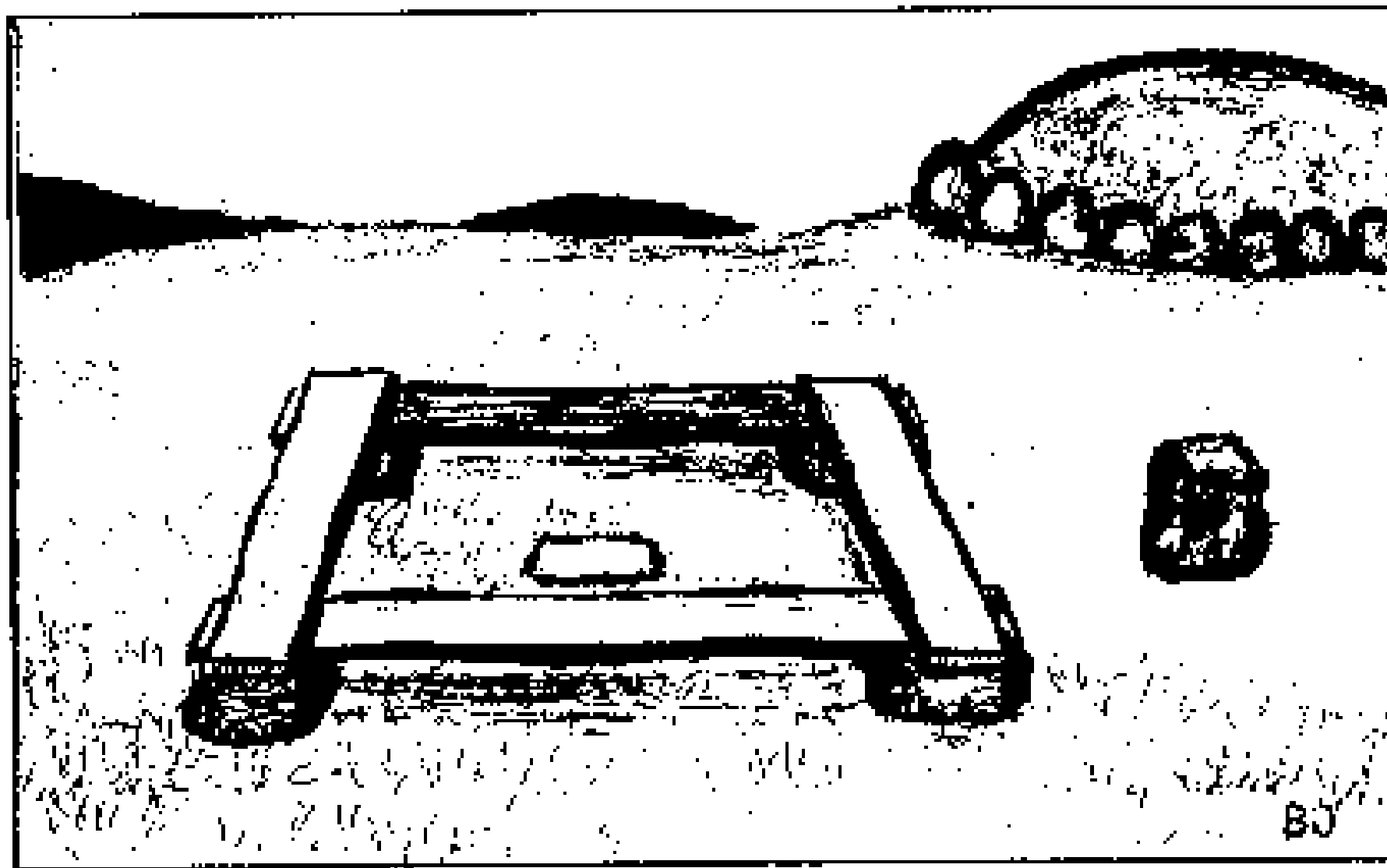

Ole Færch

Slægtens Forlag & Heraldisk Selskab
2015

www.ferch.dk

Herredstingenes opståen

Et byting – efter Olaus Magnus- Historia om de nordiske Folken, o. 1520

Et byting – under tag,
Glossarium Juridico-Danicum, 1641

Herredsfogeder og byfogeder

- Jyske Lov 1241: Ingen embedsmand nødvendig
- Omkring år 1300
- Udnævnt af lensmanden, senere af kongen
- Tingsvidner
- Ansvar – skulle være vederhæftig
- Løn
- Herrederne nedlagt 1919

Birkefogeder

- Birk udsondret af herredet
- Typisk et sogn. Nørholm Birk
- Et herregårdsbirk – Torstedlund og Lundbæk

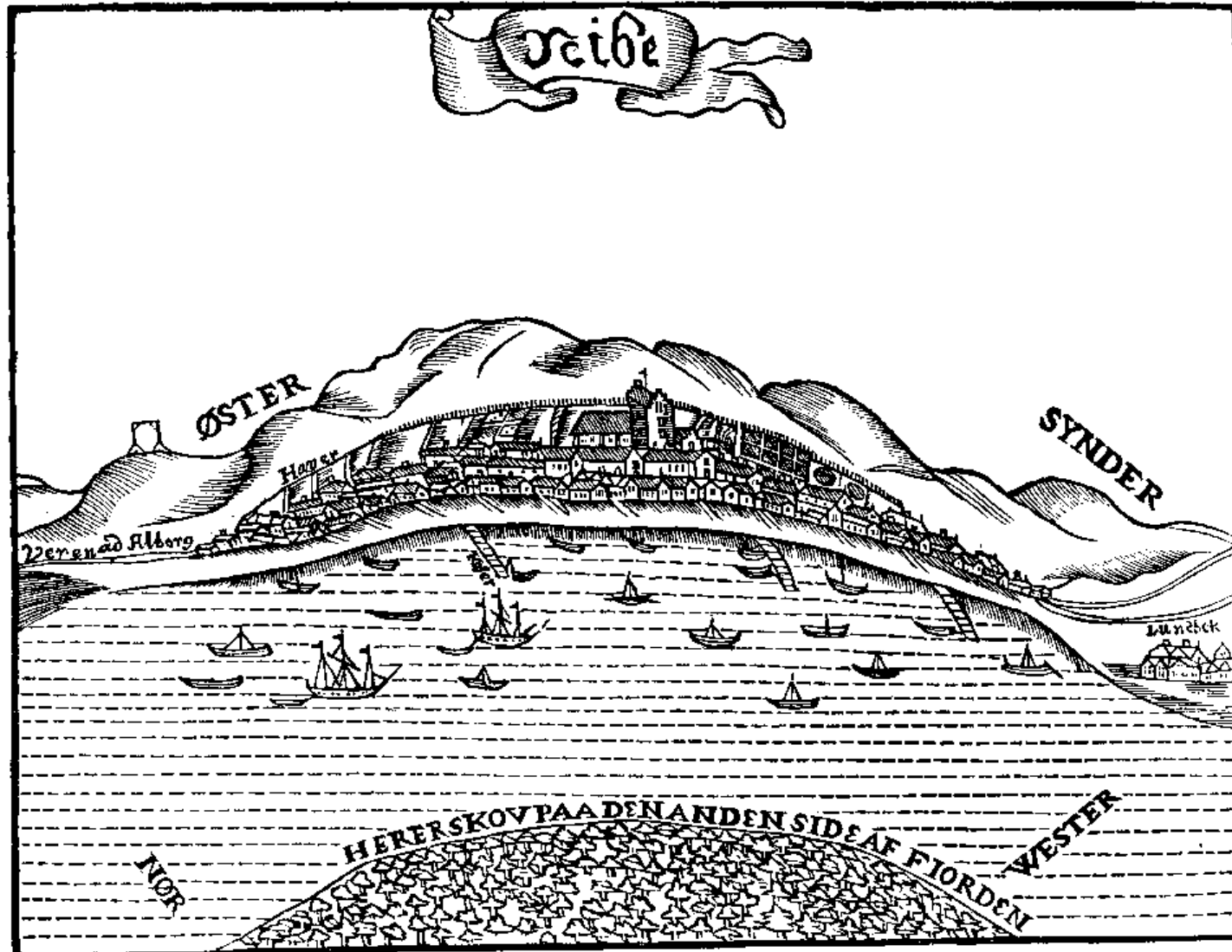
Herreds-, by- og birkeskrivere

- Tingskrivere påbudt jf. Christian 3. håndfæstning 1535
- Instrukser om føring af tingbøger ved den Dronningborgske Reces 21.12.1551.
- Skrives straks

Tingbog
Hornum herred
3. okt. 1636

Handwritten text in a cursive script, likely a church record or tax document. The text is written in a dark ink on aged paper. The first line is a date: "3. Okt. 1636". The text is organized into several paragraphs, with some lines starting with "Hornum" and "Hornum herred". The handwriting is dense and somewhat difficult to decipher due to its cursive nature and the age of the document. The text appears to be a record of a church service or a tax assessment, mentioning various names and locations. The document is framed by a simple black border.

Galgen – og to fingre

PAUSE

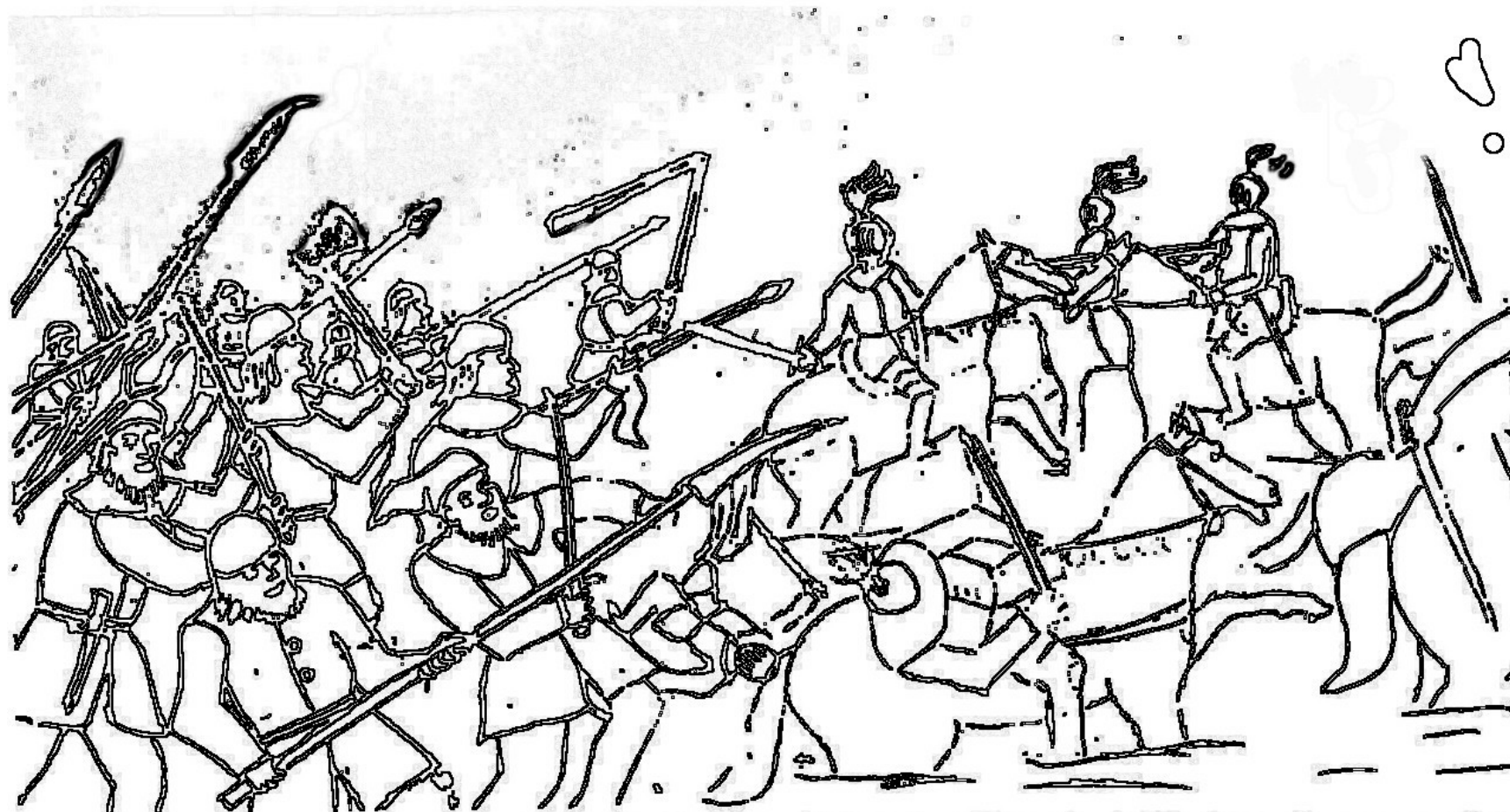
Herredsfogedslægter

- Winther
- Per Ridemand
- Kjærulf
- Bloch

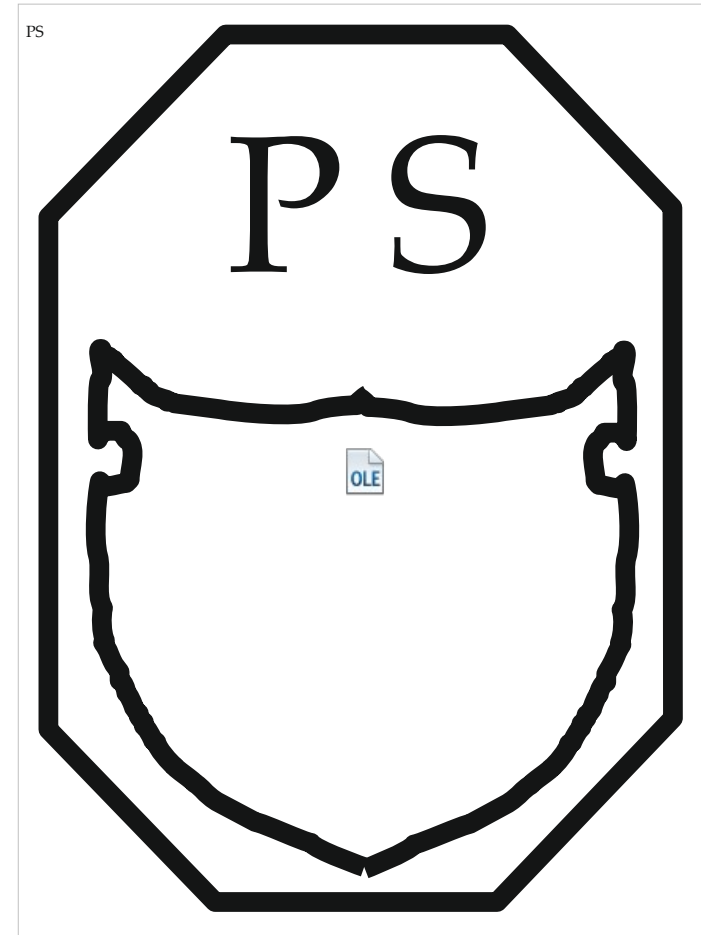
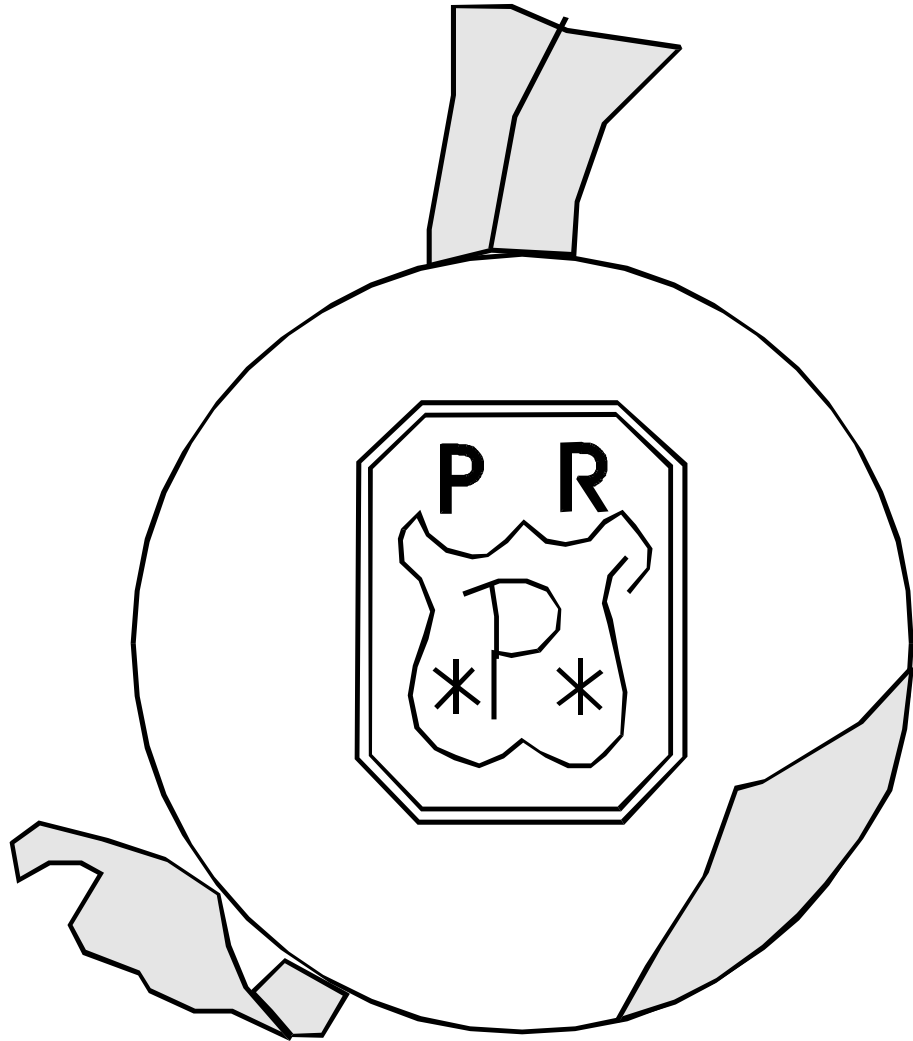
Peder Ridemand

- * o. 1490, † e. 1562
- Søn af herredsfoged Søren Nielsen i Volstrup
- Herredsfoged 1529, 1542
- Selvejer i Volstrup
- Strid med Aalborg Hospital om Topsgaard i Svenstrup
- Strid med Gabriel Gyldenstjerne og lensmanden på Hald, Henrik Blome om Mølgaard

Peder Ridemand

Peder Ridemand

Winther – Slet herred

Søren Andersen Winther
herredsf. 1591
g. Gertrud Munk, adelig

Anders Sørensen Winther,
Herredsf. 1607
g. Anne Stræt

Gertrud Andersdr. Winther
g. Mads Nielsen Bloch,
herredsfoged o. 1664

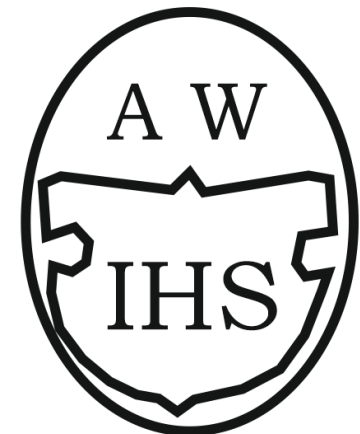
Winther- Slet herred

Niels Andersen Winther
g. Bolde Munk, adelig

Niels Nielsen Winther,
Herredsskr. Slet og Aars H.
1630

Anders Nielsen Winther
Herredsf. 1630

?

Bloch – Hindsted herred

Niels Bloch i Arden,
* o. 1500, + o.1574
Hfgd. 1533-64
Slægtens stamfar,
13 børn

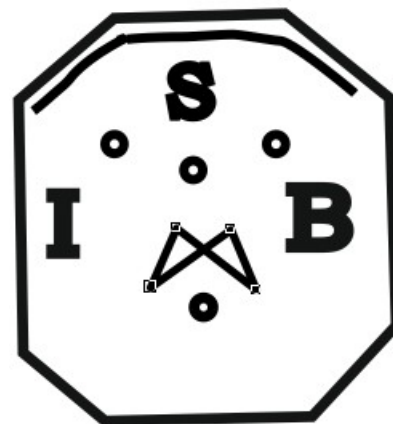
Søren Nielsen
Bloch
Hfgd. O. 1575-
1618, 3 børn

Jens Sørensen Bloch
Hfgd. 1618-54
8 børn

Søren Jensen Bloch,
1627, +1693. g. 1 Anne
Ottesd. G. 2. Birgitte
Rink.
Hfgd. 1654-87
8 børn

Segl?

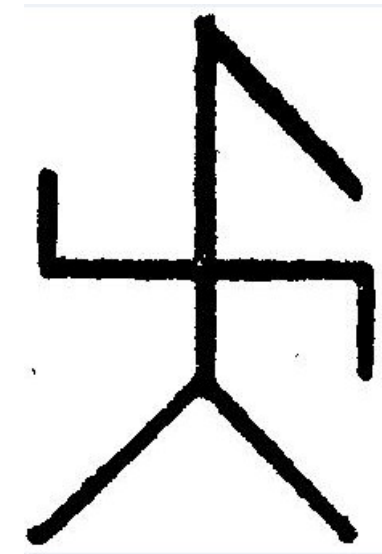

Kjærulf – Kær herred

- Dorte Kjærulf, * o. 1565, brændt som heks 1620, datter af herredsf. Jens Andersen i Kornumgaard, gift 1. tolder Søren Olesen Vrangdrup i Aalborg, gift 2. Jens Hansen, tolder i Aalborg
- Anders Andersen Kjærulf, hfgd. i Kær herred 1540-77

Dorte Kjærulf

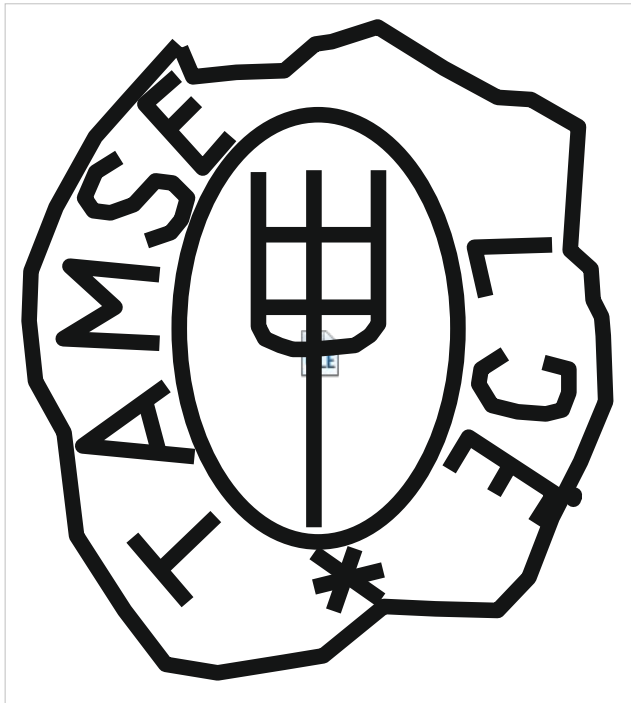

Anders Andersen Kjærulf

Andre herredsfogedslægter

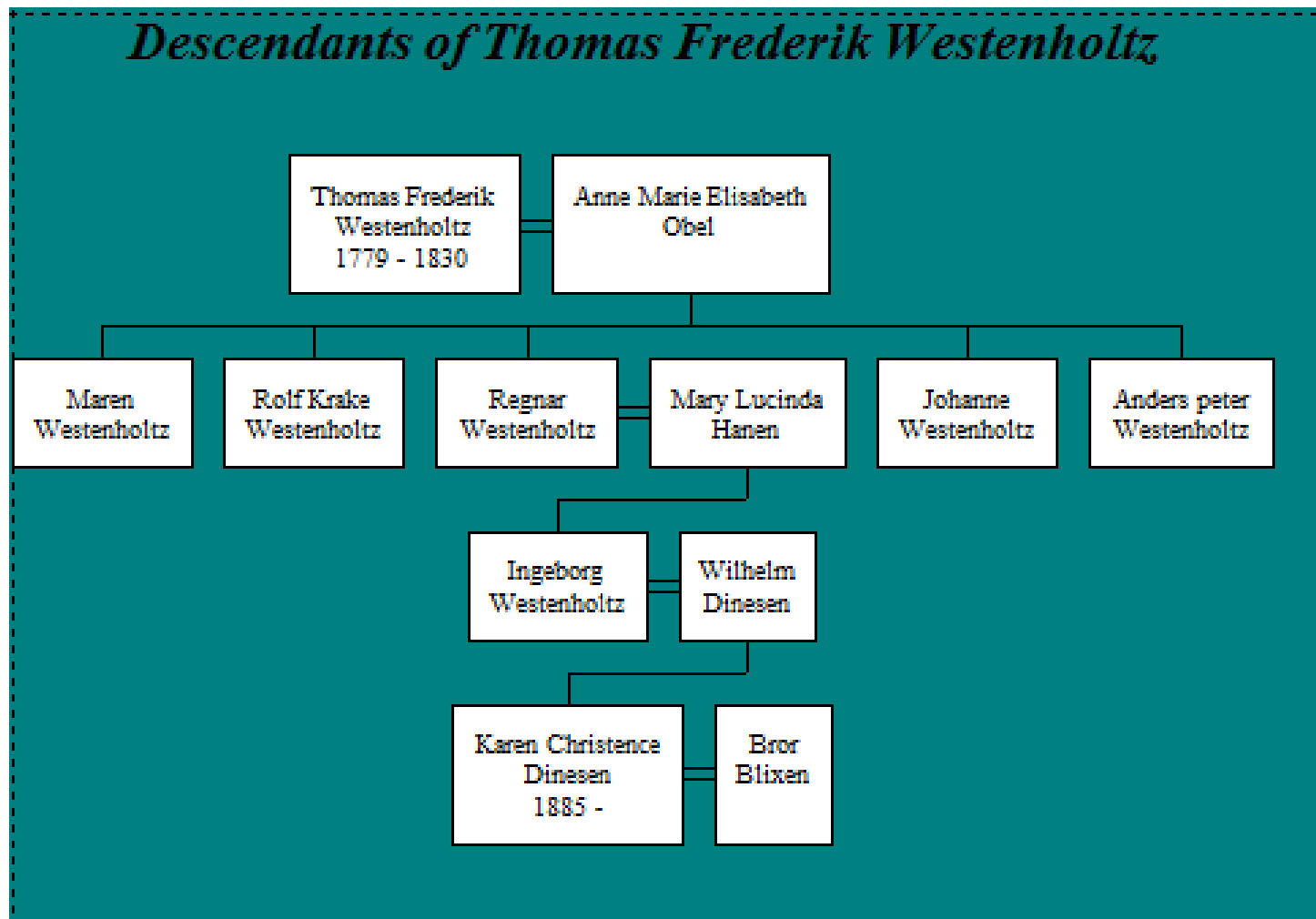
- Ged i Aars herred
- Schiønning i Aars og Sønderlyng herred m.v.
- Wolff i Nørholm birk
- Poul Jepsen i Fleskum herred
- Poul Pop i Aalborg

Baltser Thamesen – herredsskriver i Hornum H. og sønnen Poul Baltersen

Thomas Fr. Westenholz, *1779, +1830

- Prokurator
- Kaptajn og kompagnichef
- Ridder 1809
- Strandings-
- kommisær Skagen-Frhavn
- 1819 Byfoged/skriver i Frhavn
- Suspenderet, 7.000 rdl.
- Herredsfoged i Slet herred

Lorents Martinus Selmer, Fleskum H.

- *1774 + 1824
- 1793 student fra Viborg, 20. okt. 1798 cand. jur., 25. juli 1800 auditør i armeen, tjeneste ved 1. jyske Infanteriregiment, 4. juli 1808 afsked som overauditør, 19. nov. 1813 herredsfoged og -skriver i Hellum-Hindsted herred.
- Den 21. dec. 1820 dømt at have embedet forbrudt. Han havde som skifteforvalter bedraget et stort antal boer samt Hellum-Hindsted Overformynderi for op mod 10.000 rdl. i sedler og 1.000 rdl. sølv

Heinrich Christian Piehl Wøldike

- * 1818, + 1887
- 1842 student fra Kiel, 1842 cand. jur. fra Kiels Universitet
- Kancellist i Ministeriet for Hertugdømmerne m.v.
- Ridder 1859
- 24. dec. 1867 herredsfoged og -skriver i Helligum og Hindsted herreder, samt birkedommer og -skriver i Lindenberg birk.
- Afsat 1886 efter bedrageri for 100.000 kr.

Forskere

- Carl Klitgaard
 - Herredsfogeder og tingskrivere i Vendsyssel
- Kr. Værnfeldt
 - Kjær herreds knaber
 - Fleskum herreds selvejerbønder
- Kr. Sørensen Testrup
 - Rinds Herreds Knaber

- Hans Gjedsted

- P.V. Christiansen

Litteratur

- Diplomatarium Vibergense
- De Ældste Danske Arkivregistraturer
- Repertorierne
- De danske Helligåndsklostre
- Danske Domme
- Det kgl. Retterting og Rigens forfølgninger

Arkiverne

- Landsarkivet, Viborg
 - Godsarkiver
 - Viborg bispeark.
 - Aalborg bispeark
- Landsarkivet Odense
 - Hverringe gods

Arkiverne

- Rigsarkivet – f.eks.;
 - Danske Kancelli
 - Aalborg Helligåndshus
 - Torstedlund godsarkiv
 - Privatarkiver, Gyldenstjerne, Bille
 - Lensregnskaber – tingsvidner om øde gods o.l.

- Arnemagneanske Institut
 - Diplomsamlingen

Tak for tålmodigheden